

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на образованието и науката

Център за специална образователна подкрепа „Д-р Петър Берон”
град Добрич

ул. „Йордан Йовков „ № 4 , Т : 058 / 60 20 24 ; Н 0885 / 977 751

Е-mail: beron@abv.bg

<http://beron-dobrich.info/>

24.10.2024 г.

Х К. Новакова

Комна Новакова

Директор

УТВЪРЖДАВАМ: Подписано от: Komna Milkova Novakova

**ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ЗА
ВЪВЕЖДАНЕ НА ЗАЩИТНА МРЕЖА
ЗА СПРАВЯНЕ С ТОРМОЗА И
НАСИЛИЕТО В
ЦСОП „Д-Р П. БЕРОН“, ГР. ДОБРИЧ
2024 - 2025 УЧЕБНА ГОДИНА**

Настоящите правила имат за цел прилагането на цялостен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и насилието и създаване на по-сигурна среда в центъра.

I. Задължения на персонала.

1. Координационен съвет

- > Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза и насилието на ниво център.
- > Обобщава предложенията на групите и изготвя общи ценности, правила и последици.
- > Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормози насилие.
- > Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата.
- > Подпомага ръководителите на групи с материали или консултации със специалисти, съдейства за организиране на периодични обучения на учителите по темата за насилието.

2. Педагогически специалисти

- > В началото на годината провеждат занятия, посветени на тормоза и насилието.
- > С помощта на учениците приемат ценности, правила и последици при прояви на насилие.
- > Запознават учениците с процедурата за съобщаване на случаи на тормоз и насилие.
- > Реагират при всеки опит за тормоз и насилие над ученик в паралелка, съгласно утвърдените процедури и приетите правила и последици.
- > За всеки инцидент или проява на насилие и тормоз попълват протокол, който предават на КС.
- > Участват в работата на екипа, сформирани по конкретен случай на ученик от паралелката им.
- > Провеждат периодично превантивни занятия по проблемите на тормоза и насилието, като могат да привличат различни специалисти, напр. от Центъра за превенция на насилието, МКБППМН и др.
- > Информират родителите за дейностите по механизма, както и за приетите правила и процедури.
- > Съдействат за включването им в дейностите на ниво център.

3. Учители

- > Включват темата за насилието и тормоза в учебни единици, при които това е възможно.
- > Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ.
- > Познават и използват установената система за информиране и съобщаване за случаи на тормоз и насилие над ученици.
- > Познават правилата на групата, прилагат ги и изискват от учениците да ги спазват.

4. Дежурни учители

- > Спазват стриктно утвърдения от директора график за дежурство, следейки рисковите зони, в които е възможна появата на насилие и тормоз.
- > Реагират според утвърдените процедури в ситуации на насилие и тормоз по време на дежурството им.
- > Оказват съдействие на колеги при установени от тях нарушения на ученици и докладват на КС, като попълват протокол, отразяващ инцидента.

5. Помощен персонал

- > Полагат грижи за предотвратяване на насилнически действия в помещенията, за които отговарят.
- > Познават основните принципи на действие и ги прилагат - правила, последствия, протокол за реагиране на насилие и тормоз.
- > Не допускат прояви на насилие и тормоз и съобщават за тях на педагогическите специалисти, психолог, директор.

II. Процедура за информиране и съобщаване на случаи.

- Дете, жертва на тормоз - уведомява педагогически специалист устно, родителят попълва Протокол за съобщаване за насилие (Приложение № 2), в който описва ситуацията.
- Дете, упражнило тормоз - уведомява педагогически специалист устно, родителят попълва Протокол за съобщаване за насилие (Приложение № 2), в който описва ситуацията, изпълнява указанията на КС за предотвратяване на тормоза.
- Деца, които помагат и подкрепят тормоза - уведомява педагогически специалист устно, родителят попълва Протокол за съобщаване за насилие (Приложение № 2), в който описва ситуацията.
- Дете – наблюдател - уведомява педагогически специалист устно, родителят попълва Протокол за съобщаване за насилие (Приложение № 2), в който описва ситуацията.

Всеки педагогически специалист може да договори с учениците си от паралелката и други форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз в нея.

Всеки учител и служител, наблюдавал ситуация на насилие между деца, е длъжен да информира КС чрез попълване на формата за протокол.

III. Процедури за регистриране, докладване и разглеждане на случаи на насилие и тормоз в ЦСОП.

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

1. Всяка ситуация на тормоз трябва да бъде регистрирана и описана в единен регистър на ЦСОП от учителя, който я е наблюдавал. За целта е утвърден „Протокол за отговор на насилие” (Приложение №1). Той се предава на председателя на КС, който го съхранява.

2. Действия в случаи на инцидент, който поставя в риск или уврежда живота и/или здравето на ученик. Учителят или служителят действат в следната последователност:

- > извеждат пострадалия от опасната зона и съобщават на медицинското лице в ЦСОП и ръководителя на паралелка;
- > медицинското лице оказва долекарска помощ;
- > при непосредствена опасност за живота на пострадалия се обаждат на телефон 112;
- > ръководителят на паралелка уведомява веднага ръководството на ЦСОП, родителите/настойниците и личния лекар на пострадалия, както и КС;
- > описват ситуацията писмено в протокола за отговор на насилие.

3. Действия при установяване, че някой е жертва на насилие или е в риск от такова.

- > Всеки служител на ЦСОП „Д-р П. Берон“ - град Добрич, на когото стане известно, че дете в риск се нуждае от закрила, следва незабавно да уведоми педагогически специалист, който от своя страна уведомява ръководство и родителите /настойниците на детето;
  - > Учителят описва ситуацията писмено в протокола за отговор на насилие.
- > След проверка на случая директорът свиква КС, който подава сигнал до Отдел „Закрила на детето”.
  - > КС изготвя индивидуална работна програма с ясно разписани функции и дейности на екип от педагогически съветник/психолог, педагогически специалист и родител.

4. Действия при установяване, че дете е упражнило тормоз.

- > Учителят описва ситуацията писмено в Протокол № 1 за отговор на насилие;
- > Ситуацията се регистрира в единния регистър;
- > Детето, упражнило тормоз, описва ситуацията в Протокол № 2;

- > За изясняване на случая от други деца-наблюдатели родителите им описват ситуацията в Протокол № 2;
- > Педагогически специалист уведомява и свиква среща с родителите;
- > Свиква се КС;
- > КС уведомява МКБППМН, Полицията и отдел „Закрила на детето“;
- > КС изготвя индивидуална работна програма с ясно разписани функции и дейности с цел намаляване на агресията у детето.

IV. Мерки при кризисни ситуации.

1. Комисията заседава най-малко един-два пъти в учебен срок и обсъжда изпълнението на плана, както и резултати от дейността си.
2. При наличие на писмен или устен сигнал, комисията се събира в рамките на 24 часа.
3. При възникване на кризисната ситуация веднага се уведомява Директора. В рамките на един час се подава сигнал в РУО, Отдел ”Закрила на детето” и полицията (детска педагогическа стая).
4. При възникване на кризисна ситуация или получен сигнал за ученик, жертва или в риск от насилие, комисията съставя индивидуален план за кризисна интервенция.

Изготвил: КС за справяне с насилието и тормоза

ПРИЛОЖЕНИЕ №1

ПРОТОКОЛ за съобщаване /отговор/ на насилие № .... / ....

№	Трите имена на ученика	Паралелка/група	ръководител

Дата ....., час .....

Описание на ситуацията:

Предприети мерки

Коментар

Подпис: /   /

ПРИЛОЖЕНИЕ №2

ПРОТОКОЛ за съобщаване за насилие №...../ ..

родител на .....
ученик/чка от ..... паралелка/група
с ръководител .....

Определям детето си като:

- Дете, жертва на тормоз
- Дете, упражнило тормоз
- Дете, което помага и подкрепя тормоза
- Дете-пряк наблюдател
- Дете, знаещо информация за ситуацията

Дата....., час.....

Описание на ситуацията:

Коментар

Подпис на родител:

